

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs XII. Dum esset Rex in accubitu suo, nardas mea dedit odorem
suum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

gratiam attenderit, quæ formosam quidem se dixerit, sed ipsius formositatis quantitatem & qualitatem perfectè non agnouerit; quocirca posse contingere vt cum diffidere cœperit, à consortio Spõsi sui egrediatur, & varios mundi errores prosequatur. Vnde Sponsus solitâ pietate ad seipsam reducens enumeratis concessæ formositatis partibus confortat, vt ipsa se recognoscens, quomodo & quantum formosa sit perfectè agnoscat, atque ex hoc ardentius Sponso inhaereat.

Definitio formositatis intimæ; & quibus constet partibus formositatis ista.

Est autem ista formositas, vt ita eam definiamus, benè constitutæ mentis habitus, cuius partes sunt, fortitudo, pulchritudo, scientia sanctarum Scripturarum, quas iam ipse Sponsus enumerauit: fortitudinem quidem eo loco vbi dixit, *equitatus meo in curribus Pharaonis assimilauit te amica mea*: pulchritudinem verò non vniformem, sed sicut supra distinximus, dum dicit, *pulchra sunt gena tue sicut turturis, colum tuum sicut monilia*: Scientiam verò Scripturarum, vbi dicit, *murculas aureas faciemus tibi vermiculatas argento*.

Sumpto argumento à partibus formositatis Sponsus probat se pulchritudinem veram.

In maxima autem & principali propositione, quod inest partibus toti inesse necesse est: sumpto ergo argumento à partibus probat eam verè formosam esse, quia si species formositatis, hoc est fortitudo, pulchritudo, scientia sanctarum Scripturarum benè consti-

tutæ mentis sint habitus, idem esse necesse est & genus, quod est formositas; ac proinde cum se dixerit formosam, non debere timere aduersa, quam talem Sponsi effecerit gratia. Quod si talem se per gratiam esse non agnouerit, ad Sponsi consortium non pertinebit, dum hoc efficiat causa ignorantia, vt foris per desidiam & negligentiam egrediens, à Sponsi contubernio cogatur aberrare. Et est locus ab efficiente causa, vt probetur, omnis qui collatæ in se gratia bonum non intellexerit, ipse in se boni ex ignorantia negligentem esse, negligentem autem sui, Deo proximum non esse: Sponsam igitur se ipsam ignorantem à sponsi consortio recedere & exteriora necessario quærere. Reducta ergo ad se, qualiter se agnouerit, & gratiæ sibi concessæ vtiliter attenderit, subdendo demonstrat dicens, *dum esset Rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suum*.

Locus ab efficiente causa, qua ostenditur ex ignorantia boni à Deo sibi collati sequi negligentiam sui, & ex illa ab alienationem à Deo.

Sponsa ostendit quod gratiæ donum in se agnouerit.

VERSUS XII.

Dum esset Rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suum.

ACCUBITVS Regis est omnium temporalium Christi actionum dispensatio, qua dignatus est de illa suâ ineffabili diuinitatis sublimitate se humiliare, & pro humanâ salute ad humanitatis

Accubitus Regis quis sit.

ratis.

ratis infirmitatem se inclinare: primo quidem in vterum Virginis nascendo, deinde in crucem moriendo, in sepulchro iacendo, & ad inferna descendendo; post de ipsâ inclinatione sua se erigens resurgendo, & ad cœlos ascendendo.

In huius verò dispensationis tēpore, maximè ad virtutum incrementa succrescens Ecclesia, præcepto & exemplo Christi etiam docta est passionibus ipsius per patientiam communicare, dum in tantam eius charitatem profecisset, vt nec ipsam vitam amoris eius præponeret, dicens, *dum esset Rex in acubitu suo, nardus mea dedit odorem suum.*

Quid sit Nardus, & quid per eam designetur.

Nardus frutex est aromatica, radice graui, crassa, breui, nigrâ, & fragili, folio patuo, densoque, cuius cacumina in aristas se spargunt, ideoque pigmentarij gemina dote nardi spicas ac folia celebrant. Vnde in Euangelio narratur mulier ad vnctionem Domini attulisse *unguentum nardi spicati pretiosi.*

Ioh. 12.

Charitas boni operis radix est.

Quid verò per nardum, nisi virtus boni operis designatur? Radix vero boni operis charitas est; quia sicut de radice omnis herbarum virtus & vigor nascitur, ita ex solâ charitate omnis boni operis virtus generatur.

Charitas instar radici nardi grauis dicitur.

Dictum est autem in radice nardi, diuersas naturæ consistere qualitates, quas possumus ad multiplices charitatis referre virtutes: Cha-

ritas enim grauis est, quia omnibus præponderat virtutibus, quam excellentiorem viâ Apostolus appellat, dicens, *adhuc excellentiorem viam vobis demonstro.* Crassa verò est, vt pote viuacioris succi iuxta interioris mentis vigorem, quæ cæteris virtutibus effectum præbet sanctitatis, dum sine eâ omnis virtus quasi sicca & arida remaneat: cuius pinguedinem Psalmista considerans qui se ad Deum sitienti desiderio vigilare pronuntiabat, *sicut adipe,* Psal. 26. *inquit, & pinguedine repleatur anima mea.* Breuis est, quia de ea scribitur, quod *verbum abbreviatum & consummatum Dominus faciet super terram:* Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

verbum consummatum & abbreviatum charitas est, quia in eâ omnium virtutum perfectio consistit, & vna hæc dictio est huius sanctæ vniuersitatis conclusio: Consummatum est hoc verbum charitatis, quia *plenitudo legis est dilectio*, de qua Rom. 13. dicit Psalmista, *omnis consummatio-* Psal. 118.

nis vidi finem, non finem qui id quod est, non esse faciat, sed qui id quod non est, esse faciat, & ad perfectionem adducat: abbreviatum est, quia omnis legis præcepta in hoc vno instaurantur, *diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & proximum tuum sicut te ipsum; in his duobus præceptis tota lex pendet & Propheta.* Matth. 22.

Quam breue verbum tribus consistans syllabis & septem literis, sed omnem continens plenitudinem sanctitatis: Deus enim *charitas est*, qui

Charitas verbum trisyllabum & septem literarum, quia Deus qui charitas est,

Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

Charitas etiam breuis est, Rom. 9.

qui est trinus in personarum distinctione, vnus in maiestatis æqualitate, & septiformis est Spiritus Sancti gratiâ, per quem ipsa *charitas in Sanctorum diffunditur corda.* Si ergo Deus *charitas* est, nihil autem boni sine Deo esse non potest, qui *charitatem* quæ Deus est non habere conuincitur, procul dubio bonus non esse concluditur.

1. Joh. 4.
Vnus in maiestatis, trinus in Personis, & septenarius est in donis
Rom. 5.

Charitas itē nigra est.

1. Cor. 13.
Charitas fragilis est.

Ibidem.

Charitas paruo densoque est folio.

Charitas in aristas spargitur.

Nigra quoque esse dicitur radix nardi, quia *charitas* quæ est radix, vt diximus omnium virtutum, persecutionum & aduersitatum omnium nigredinem, libenter pro Deo & fratrum salute sustinet, quia sicut scriptum est, *charitas patiens est.* Fragilis verò est propter nimiam teneritudinem fraternæ compassionis, quâ compellitur per viscera misericordiæ tribulari cum tribulantibus, infirmari cum infirmantibus, flere cum flentibus, dolere cum dolentibus, tritari cum tristantibus; scriptum est enim, *charitas patiens est, benigna est:* tanta enim benignitatis dulcedine *charitas* affluit, vt omnem proximi necessitatem suam putet, Folio paruo densoque est, quia *charitas* semper humilitatem exhibet, dum omnium virtutum copiosâ densitate abundet. In aristas spargitur, quia mens sancta diuini amoris incremento succrescens, intelligentiæ acumine & subtilitate in cœlestia subleuatur.

Hæc ergo septem in radice nardi

naturalia possunt nõ absurdè accipi hæc quæ posuimus ex septiformi gratiâ procedentis *charitatis* præconia, quia sicut ex radicula nardi, foliorumque & spicarum adiectione, pretiosissimi fit vnguenti confectio, ita ex *charitate* quæ est radix omnium bonorum, ex diuersis virtutum speciebus electissima Spiritu Sancto opifice fit sanctitatis confectio, quâ sancta Ecclesia siue quælibet sancta anima quasi delibuta, suauissimum de se mittit odorem opinione & famâ bonæ actionis, de quali odore dicit Apostolus, quia *Christi bonus odor sumus Deo in omni loco,* & quidam Sapiens, *fama,* inquit, *bona impinguat ossa:* quia omnis virtus animæ eneruatur, nisi huiusmodi compositionis pinguedine repleatur.

Huiusmodi ergo odorem dicit se dare Ecclesia, siue sancta anima, ex hoc nardo pistico, id est *fideli,* qua delectetur ille Rex & Sponsus cœlestis, in accubitu suo, hoc est in illo inedicibili sinus paterni secreto. Hoc est enim eius accumbere in sinu Patris esse per eandem essentiâ, & per eandem diuinitatis potentiâ. Est etiam eius accumbere, vt supra posuimus, ad humanæ infirmitatis naturam se inclinare per admirabilem consummatæ dispensationis ordinem. Est quoque eius accumbere, in sanctæ mentis cogitatione habitare, per largissimam multiplicis gratiæ suæ dignationem.

Huius nardi pistici pretiosi odore mulier

Spiritus S. pretiosissimi vnguenti confector est.

2. Cor. 2.

Accubitus Regis est sinus Patris, vel humanæ naturæ assumptionis, vel in sancta mentis inhabitatio.

Exhibitio
nardi à Ma-
ria Magda-
lena in re &
in Sacra-
menta facta
fuit.

mulier illa Euangelica quæ Domi-
num scribitur unxisse, in re & Sa-
cramento exhibuit: in re secundum
historiam, in sacramento secun-
dum tropologiam; quia pedes Do-
mini ungerere, fuit diuinitatis eius
celsitudinem mentis subleuatione,
quamuis per speculum & in ænig-
mate considerare. Caput ergo &
pedes Domini ungerere, est diuinita-
tem & humanitatem eius credere
& prædicare. Vnde & de eiusdem
unctionis virtute quæ Maria Do-
minum unxit scribitur, quia *impleta
est domus ex odore unguenti*. Domus
quippe Ecclesia est, quæ huius un-
ctionis odore completur, quia Chri-
stum Deum & hominem credit &
confitetur, huiusque fidei & con-
fessionis rectitudine per totâ mun-
di latitudinem diffunditur. Per
hanc domum id est Ecclesiæ vniuer-
sitatem Iohannes Euangelista odo-
ris huius suauitatem de capite & de
pedibus Domini respergit, de capi-
te quidem cum dicit, *in principio erat
verbum, & verbum erat apud Deum, &
Deus erat verbum*: de pedibus vero
cum dicit, *verbum caro factum est, &
habitauit in nobis*.

Quid sit do-
mum id est
Ecclesiam
impleri ex
odore un-
guenti.

Ioh. I.

Potest quoque & hoc modo in-
telligi unctio capitis & pedum Do-
mini, vt qui vestigia sequitur Christi
per actiuæ vitæ studium, pedibus
eius benè viuendo procumbat, sic-
que ad meliora de die in diem pro-
ficiens, per contemplatiuæ vitæ vir-
tutem, quasi ad caput Christi, Deo
iungiter inhaerendo se erigat. Unctio

ergo pedum est virtus operatoria,
porro unctio capitis virtus con-
templatoria. Est enim suauissimi o-
doris oblatio, bonæ actionis & fan-
ctæ meditationis exercitatio, quâ
delectatur in accubitu suo, Rex &
sponsus ille cælestis expectans &
desiderans tali odore fragrantem se-
cum collocare in æterno ipsius sui
accubitus reclinatio.

Quid sit
Spiritualitas
ungerere pe-
des & caput
Christi.

Sed vt ad istum æternum eius ac-
cubitum peruenire possit sancta Ec-
clesia siue fidelis anima, in isto tem-
poralis eius dispensationis accubi-
tu, quo pro eius salute nascendo &
moriendo accumbere voluit, hu-
militatis, patientiæ, atque obedi-
entiæ eius exempla sectando, in suâ ei
mente virtutum odore redolente
accubitum patet, quatenus ipse post-
modum eam veluti sponsus spon-
sam immaculatus immaculatam in
regni sui thalamum siue accubitum
introducatur, vt sicut nunc in ea requi-
escit temporaliter per gratiarum di-
uersitatem, ita ipsa deinceps requi-
escat in illo æternaliter per gloriam
sempiternam. Vnde per subse-
quentia iudicat eadem sponsa hanc
præfixam clementis sponsi esse sen-
tentiam, vt qui passionibus eius per
patientiam communicat, regno
quoque eius æterno per consolati-
onem participet.

Quid requi-
ritur vt
fidelis ani-
ma æter-
no Regis
accubitum
perueniat.

VERSUS XIII.

*Fasciculus myrræ dilectus meus mihi
inter ybera mea commorabitur.*

I 3 Per